

Inbeslagname hond na bijtincident. Onvrijwillig afstand doen van hond ter voorkoming van herhaling van de overtreding.

ABRVs 19-02-2020, ECLI:NL:RVS:2020:514, m.nt. C.M.M. van Mil

Instantie

Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

Datum

19 februari 2020

Magistraten

Mrs. D.A.C. Slump, A. Kuijer, H.J.M. Baldinger

Zaaknummer

201902867/1/A3

Noot

C.M.M. van Mil

Folio weergave

[Download gedrukte versie \(PDF\)](#)

JCDI

JCDI:ADS198912:1

Vakgebied(en)

Openbare orde en veiligheid / Algemene plaatselijke verordening

Bestuursrecht algemeen / Handhaving algemeen

Brondocumenten

ECLI:NL:RVS:2020:514, Uitspraak, Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, 19-02-2020

Wetingang

Art. 1:3 lid 1, art. 5:2 lid 1 aanhef en onder b, art. 5:21, 5:29 lid 3, art. 5:30 lid 1, art. 5:31 lid 2 Awb; art. 2.59 APV gemeente Assen; art. 3 lid 3 en 4 Protocol bijtincidenten honden

Essentie

Inbeslagname gevaarlijke hond is gericht op het voorkomen van herhaling van de overtreding van het aanlijn- en muilkorfgebod en het daarmee veroorzaakte gevaar voor de veiligheid van de omgeving.

Samenvatting

Hoewel het college in hoger beroep hierover een ander standpunt heeft ingenomen, leest de Afdeling artikel 3, derde lid, van het Protocol zo dat de daarin vermelde zinsnede 'dat de houder onvrijwillig afstand moet doen van de hond' alleen inbeslagname van de hond inhoudt. Inbeslagname van een hond impliceert immers dat daarvan onvrijwillig afstand moet worden gedaan. Dit betekent dat de spoedeisende bestuursdwang die zijn grondslag vindt in artikel 2:59 van de APV en artikel 3, derde en vierde lid, van het Protocol niet tot definitieve ontneming van eigendom strekt. De hond kan op grond van die bepalingen slechts tijdelijk aan de beschikkingsmacht van de eigenaar worden onttrokken. De besluiten van 4 september 2018 en 27 december 2018, tot deze toepassing van spoedeisende bestuursdwang door hond-a op 28 augustus 2018 in beslag te nemen en appellant onvrijwillig afstand te laten doen van zijn hond, die hun grondslag vinden in deze bepalingen, strekken er niet toe dat hond-a niet meer aan appellant wordt teruggegeven. Van strijd met het legaliteitsbeginsel, artikel 14 van de Grondwet, het Burgerlijk Wetboek en de Onteigeningswet, zoals appellant in dat verband heeft aangevoerd, is reeds daarom geen sprake. Voorts is van strijd met het rechtszekerheidsbeginsel evenmin sprake. Er is geen grond voor het oordeel dat artikel 3 van het Protocol onvoldoende duidelijk is. Uit artikel 3, derde en vierde lid, volgt dat als de houder van een hond die als gevaarlijke hond in de zin van artikel 2:59 van de APV is aangewezen zich niet aan de daarbij gestelde voorwaarden, zoals een aanlijn- en muilkorfgebod, houdt en de hond vervolgens een nieuw bijtincident veroorzaakt, het college kan besluiten dat de hond in beslag wordt genomen. Deze situatie deed zich hier voor, waarna het college bestuursdwang heeft toegepast. In de last onder bestuursdwang heeft het college niet bepaald wat er vervolgens met de hond moet gebeuren, zodat de Afdeling daarover geen oordeel kan geven. Wat er ingevolge de artikelen 5:29, derde lid, en 5:30 van de Awb ná inbeslagname met de hond gaat gebeuren, betreft

feitelijk handelen. Een separate beslissing daarover van het college is derhalve geen besluit als bedoeld in artikel 1:3, eerste lid, van de Awb.

Partij(en)

Uitspraak op het hoger beroep van appellant, te Assen, appellant, tegen de uitspraak van de voorzieningenrechter van de Rechtbank Noord-Nederland (hierna: de rechtbank) van 14 maart 2019 in zaak nrs. 19/467 en 19/468 in het geding tussen:
Appellant,
en
Het College van Burgemeester en Wethouders van Assen.

Uitspraak

Procesverloop

Bij besluit van 4 september 2018 heeft het college op schrift gesteld dat het hond-a met toepassing van spoedeisende bestuursdwang in beslag heeft genomen.
Bij besluit van 27 december 2018 heeft het college het door appellant daartegen gemaakte bezwaar ongegrond verklaard. Bij uitspraak van 14 maart 2019 heeft de rechtbank het door appellant daartegen ingestelde beroep ongegrond verklaard. Deze uitspraak is aangehecht (niet opgenomen; *red.*).
Tegen deze uitspraak heeft appellant hoger beroep ingesteld.
Het college heeft een schriftelijke uiteenzetting gegeven.
De Afdeling heeft de zaak ter zitting behandeld op 14 oktober 2019, waar appellant, bijgestaan door mr. R. Snel, advocaat te Groningen, en het college, vertegenwoordigd door E.M. Venema en M.G. Rijks, zijn verschenen.
De Afdeling heeft het onderzoek ter zitting geschorst om partijen in de gelegenheid te stellen tot een onderling vergelijk te komen. Bij brief van 12 november 2019 heeft het college bericht dat een onderling vergelijk met de wederpartij niet wordt beoogd. Vervolgens is het onderzoek gesloten.

Overwegingen

Wet- en regelgeving

1.

De relevante regelgeving is vermeld in de bijlage. Deze bijlage maakt deel uit van deze uitspraak.

Inleiding

2.

Appellant is eigenaar van een rottweiler genaamd hond-a. In 2016 hebben twee incidenten plaatsgevonden. Het ging om incidenten die plaatsvonden op 13 mei 2016 en 10 oktober 2016. Een fietser heeft verklaard op 13 mei 2016 in zijn been te zijn gebeten door hond-a en op 10 oktober 2016 heeft een hardlooper verklaard dat de hond op haar afrende en haar heeft gebeten.

3.

Bij besluit van 17 oktober 2016 heeft het college hond-a als gevaarlijke hond aangewezen. Dat besluit houdt ook in dat een aanlijn- en muilkorfgebod wordt opgelegd.

4.

In 2018 hebben drie incidenten plaatsgevonden. Bij deze drie incidenten zijn twee andere honden — naam andere hond op 12 mei 2018 en naam andere hond op 17 juli en 18 augustus 2018 — betrokken geweest. In twee gevallen was sprake van een bijtincident. In het derde geval van een aanval. Bij die drie incidenten droeg hond-a in elk geval geen muilkorf. Volgens het college was hond-a bovendien weliswaar aangeliind, maar niet kort aangeliind.

Besluitvorming door het college

5.

Het college heeft in die drie incidenten aanleiding gezien om spoedeisende bestuursdwang toe te passen door hond op 28 augustus 2018 in beslag te nemen en te besluiten dat appellant onvrijwillig afstand moet doen van zijn hond. Dat besluit is

op 4 september 2018 op schrift gesteld. Het college heeft het door appellant tegen dat besluit gemaakte bezwaar ongegrond verklaard.

Aan de besluitvorming heeft het college ten grondslag gelegd dat vaststaat dat hond-a alleen aangeliind en gemuilkorfd mag worden uitgelaten. Verder heeft het college zich op het standpunt gesteld dat uit verklaringen naar aanleiding van de voorvallen op 17 juli en 18 augustus 2018 is gebleken dat in strijd is gehandeld met artikel 2:59 van de Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Assen (hierna: APV) en dat hond-a een hond heeft gebeten. Het college heeft geen aanleiding gezien om aan de verklaringen te twifelen. Volgens het college is er geen sprake van strijd met het zorgvuldigheidsbeginsel. Op grond van artikel 3, derde en vierde lid, van het Protocol bijtincidenten honden (hierna: Protocol) kan het college, als de houder van een hond die als gevaarlijke hond is aangewezen in strijd met artikel 2:59 van de APV de hond houdt en de hond een nieuw bijtincident veroorzaakt, besluiten dat de houder onvrijwillig afstand moet doen van de hond. Het niet actief controleren van het muilkorfgebod door het college maakt niet dat er geen inbeslagname meer kan volgen indien een nieuw bijtincident plaatsvindt.

Aangevallen uitspraak

6.

De rechtbank heeft geoordeeld dat het college bevoegd was om hond-a in beslag te nemen. Volgens de rechtbank heeft het college met het besluit tot inbeslagname van hond-a het in rechte vaststaande aan appellant opgelegde aanlijn- en muilkorfgebod gehandhaafd. Omdat hond-a niet was gemuilkorfd en zich nadien weer een bijtincident heeft voorgedaan, heeft het college in redelijkheid van zijn bevoegdheid tot (spoed)bestuursdwang gebruik kunnen maken, aldus de rechtbank. De rechtbank heeft de maatregel van inbeslagname niet in strijd geacht met de eisen van proportionaliteit en subsidiariteit.

Hoger beroep

Onvrijwillig afstand doen van de hond

7.

Appellant betoogt dat de wet noch de APV het college de bevoegdheid biedt om — al of niet in de context van een handhavingsbesluit — te bepalen dat de hond niet meer aan de eigenaar wordt teruggegeven door hem onvrijwillig afstand te laten doen van zijn eigendom. Dat komt niet alleen in strijd met het legaliteitsbeginsel, maar ook met artikel 14 van de Grondwet, het Burgerlijk Wetboek en de Onteigeningswet. Bovendien dient een bestuursorgaan, aldus appellant, op grond van de artikelen 5:29, derde lid, en 5:30, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb), een bij bestuursdwang in beslag genomen zaak terug te geven aan de rechthebbende, tenzij teruggave niet mogelijk is. Ook voert appellant aan dat het Protocol in strijd is met het rechtszekerheidsbeginsel. Onduidelijk is volgens hem wanneer en om welke redenen het college toepassing kan geven aan artikel 3, derde lid, van het Protocol honden, waarin staat dat het college kan besluiten dat de houder onvrijwillig afstand moet doen van de hond.

7.1.

Hoewel het college in hoger beroep hierover een ander standpunt heeft ingenomen, leest de Afdeling artikel 3, derde lid, van het Protocol zo dat de daarin vermelde zinsnede "dat de houder onvrijwillig afstand moet doen van de hond" alleen inbeslagname van de hond inhoudt. Inbeslagname van een hond impliceert immers dat daarvan onvrijwillig afstand moet worden gedaan. Dit betekent dat de spoedeisende bestuursdwang die zijn grondslag vindt in artikel 2:59 van de APV en artikel 3, derde en vierde lid, van het Protocol niet tot definitieve ontneming van eigendom strekt. De hond kan op grond van die bepalingen slechts tijdelijk aan de beschikkingsmacht van de eigenaar worden onttrokken. De besluiten van 4 september 2018 en 27 december 2018, tot deze toepassing van spoedeisende bestuursdwang door hond-a op 28 augustus 2018 in beslag te nemen en appellant onvrijwillig afstand te laten doen van zijn hond, die hun grondslag vinden in deze bepalingen, strekken er niet toe dat hond-a niet meer aan appellant wordt teruggegeven. Van strijd met het legaliteitsbeginsel, artikel 14 van de Grondwet, het Burgerlijk Wetboek en de Onteigeningswet, zoals appellant in dat verband heeft aangevoerd, is reeds daarom geen sprake. Voorts is van strijd met het rechtszekerheidsbeginsel evenmin sprake. Er is geen grond voor het oordeel dat artikel 3 van het Protocol onvoldoende duidelijk is. Uit artikel 3, derde en vierde lid, volgt dat als de houder van een hond die als gevaarlijke hond in de zin van artikel 2:59 van de APV is aangewezen zich niet aan de daarbij gestelde voorwaarden, zoals een aanlijn- en muilkorfgebod, houdt en de hond vervolgens een nieuw bijtincident veroorzaakt, het college kan besluiten dat de hond in beslag wordt genomen. Deze situatie deed zich hier voor, waarna het college bestuursdwang heeft toegepast. In de last onder bestuursdwang heeft het college niet bepaald wat er vervolgens met de hond moet gebeuren, zodat de Afdeling daarover geen oordeel kan geven. Wat er ingevolge de artikelen 5:29, derde lid, en 5:30 van de Awb ná inbeslagname met de hond gaat gebeuren, betreft feitelijk handelen. Een separate beslissing daarover van het college is derhalve geen besluit als bedoeld in artikel 1:3, eerste lid, van de Awb.

7.2.

Het betoog faalt.

Feitelijke grondslag voor inbeslagname van de hond

8.

Appellant betoogt verder dat het besluit tot inbeslagname een feitelijke grondslag ontbeert. Het incident dat plaatsvond op 17 juli 2018 was een kleine aanvaring tussen twee honden die werd veroorzaakt door een loslopende hond. Appellant betwist de inhoud van de verklaringen van omstanders en degene die de hond uitliet. Op 18 augustus 2018 is hond-a per ongeluk losgeraakt, waarna appellant zijn hond snel weer onder controle had en is er geen sprake geweest van enig bijtincident, aldus appellant. Tot slot betwist appellant dat aan het besluit van 17 oktober 2016 formele rechtskracht toekomt. Hij stelt te zijn gedwongen om zijn bezwaarschrift tegen dat besluit in te trekken. Het was immers een voorwaarde voor teruggave van hond-a die op dat moment in beslag was genomen.

8.1.

De inbeslagname van hond-a is gericht op het voorkomen van een herhaling van de overtreding van het aanlijn- en muilkorfgebod en het daarmee door appellant veroorzaakte gevaar voor de veiligheid van de omgeving. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen in haar uitspraak van 2 juli 2014, ECLI:NL:RVS:2014:2380 mag bestuursdwang worden toegepast ter voorkoming van herhaling van een overtreding. Onder een last onder bestuursdwang wordt ingevolge artikel 5:21 van de Awb verstaan een herstelsanctie als bedoeld in artikel 5:2, eerste lid, aanhef en onder b, die tevens kan strekken tot het voorkomen van herhaling van een overtreding.

8.2.

De rechtbank heeft terecht overwogen dat op 28 augustus 2018 voldoende feitelijke grondslag bestond voor de inbeslagname van hond-a. Gelet op de intrekking van het bezwaar tegen het besluit van 17 oktober 2016 staat dit besluit in rechte vast. De omstandigheid dat de intrekking een voorwaarde was voor het college om hond-a aan appellant terug te geven na een eerdere inbeslagname, kan niet leiden tot een ander oordeel. Die intrekking heeft overigens pas vier weken na teruggave van hond-a plaatsgevonden. Met de rechtbank is de Afdeling van oordeel dat aannemelijk is dat hond-a op 12 mei 2018 en op 17 juli 2018 niet gemuilkorfd was en dat op die dagen bijtincidenten hebben plaatsgevonden. Met de rechtbank is de Afdeling van oordeel dat het college zich op het standpunt mocht stellen dat uit niets is gebleken dat een volgend bijtincident zich niet meteen weer zou kunnen voordoen. Daarbij wordt in aanmerking genomen dat appellant in ieder geval voor de inbeslagname op 28 augustus 2018 nimmer is overgegaan tot de aanschaf van een muilkorf. Gelet op het verband tussen de begane overtreding en de kans op herhaling daarvan zonder ingrijpen door het college, was het college bevoegd op grond van artikel 5:31, tweede lid, van de Awb spoedeisende bestuursdwang toe te passen.

8.3.

Het betoog faalt.

9.

Voorts betoogt appellant dat de inbeslagname van hond-a in strijd is met het proportionaliteitsbeginsel. Het college had er volgens hem immers voor kunnen kiezen om hond-a naar huis te brengen of hem ter plekke alsnog te muilkorven, zo nodig onder oplegging van een (preventieve) last onder dwangsom om herhaling te voorkomen. Volgens appellant heeft het college de betrokken belangen onvoldoende in kaart gebracht. Appellant en zijn gezin missen hun geliefde huisgenoot en vrezden voor het welzijn van hond-a. De emotionele impact van de inbeslagname van hond-a op zijn gezin mag niet worden onderschat, aldus appellant. Bovendien kan, zoals hiervoor betoogd, op een andere manier worden voorkomen dat zich een overtreding voordoet als bedoeld in artikel 2:59, eerste lid, aanhef en onder b, van de APV. Ook is in dit kader van belang dat hond-a in feite geen gevaarlijke hond is. Appellant verwijst ter onderbouwing hiervan naar een onderzoek uit 2016 van een gedragsdeskundige.

9.1.

De Afdeling is van oordeel dat de inbeslagname niet in strijd is met het proportionaliteitsbeginsel. Hetgeen appellant heeft aangevoerd over de emotionele impact van de inbeslagname op hem en zijn gezin en het gedragsonderzoek uit 2016, biedt geen grondslag voor het oordeel dat het college met het opleggen van een preventieve last had moeten volstaan. De Afdeling acht daarbij van belang de herhaalde bijtincidenten ná 2016 ondanks het opgelegde aanlijn- en muilkorfgebod.

9.2.

Dit betoogt slaagt evenmin.

Conclusie

10.

Het hoger beroep is ongegrond. De aangevallen uitspraak dient te worden bevestigd.

Wat betekent dit nu?

11.

De voorzieningenrechter van de Afdeling heeft bij uitspraak van 20 mei 2019 een voorlopige voorziening getroffen, waarbij de besluiten van 4 september 2018 en 27 december 2018 zijn geschorst. Als gevolg hiervan is hond-a teruggedaan naar appelland. De uitspraak van 20 mei 2019 komt met deze bodemuitspraak te vervallen, zodat het college de hond desgewenst opnieuw kan meevoeren en opslaan. Het college zal dan moeten bepalen wat er met de hond gaat gebeuren. Een beslissing daarover, dan wel het uitblijven daarvan, kan appelland desgewenst bij de civiele rechter aanvechten.

Proceskosten

12.

Voor een proceskostenveroordeling bestaat geen aanleiding.

Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State:
bevestigt de aangevallen uitspraak.

Bijlage

Algemene wet bestuursrecht

Artikel 5:29

1. Voor zover de toepassing van bestuursdwang dit vergt, kan het bestuursorgaan zaken meevoeren en opslaan.
2. Het bestuursorgaan doet van het meevoeren en opslaan proces-verbaal opmaken. Een afschrift van het proces-verbaal wordt verstrekt aan degene die de zaken onder zijn beheer had.
3. Het bestuursorgaan draagt zorg voor de bewaring van de opgeslagen zaken en geeft deze zaken terug aan de rechthebbende.
4. Het bestuursorgaan kan de teruggave opschorten totdat de ingevolge artikel 5:25 verschuldigde kosten zijn voldaan.
5. Indien de rechthebbende niet tevens de overtreder is, kan het bestuursorgaan de teruggave opschorten totdat de kosten van bewaring zijn voldaan.

Artikel 5:30

1. Indien een meegevoerde en opgeslagen zaak niet binnen dertien weken nadat zij is meegevoerd, kan worden teruggegeven, kan het bestuursorgaan de zaak verkopen.
2. Het bestuursorgaan kan de zaak eerder verkopen, zodra de ingevolge artikel 5:25 verschuldigde kosten, vermeerderd met de voor de verkoop geraamde kosten, in verhouding tot de waarde van de zaak onevenredig hoog worden.
3. Verkoop vindt evenwel niet plaats binnen twee weken na de verstrekking van het afschrift van het proces-verbaal van meevoeren en opslaan, tenzij het gevaarlijke stoffen of eerder aan bederf onderhevige stoffen betreft.
4. Gedurende drie jaren na het tijdstip van verkoop heeft degene die op dat tijdstip eigenaar was, recht op de opbrengst van de zaak onder aftrek van de ingevolge artikel 5:25 verschuldigde kosten en de kosten van de verkoop. Na het verstrijken van deze termijn vervalt een batig saldo aan het bestuursorgaan.
5. Indien naar het oordeel van het bestuursorgaan verkoop niet mogelijk is, kan het de zaak om niet aan een derde in eigendom overdragen of laten vernietigen. Het eerste tot en met het derde lid zijn van overeenkomstige toepassing.

Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Assen

Artikel 2:59

1. Het is de eigenaar of houder van een hond verboden die hond te laten verblijven of te laten lopen op een openbare plaats of op het terrein van een ander:
  - a. anders dan kort aangeliend nadat het college aan de eigenaar of de houder heeft bekendgemaakt dat het die hond gevaarlijk of hinderlijk acht en een aanlijngedod in verband met het gedrag van die hond noodzakelijk vindt;
  - b. anders dan kort aangeliend en voorzien van een muilkorf nadat het college aan de eigenaar of de houder heeft bekendgemaakt dat het die hond gevaarlijk of hinderlijk acht en een aanlijn- en muilkorfgedod in verband met het gedrag van die hond noodzakelijk vindt.
2. Onverminderd het bepaalde in artikel 2:57, eerste lid onder c, geldt voor het bepaalde in het eerste lid bovendien dat de hond voorzien moet zijn van een optisch leesbaar, niet-verwijderbaar identificatiekenmerk in het oor of de buikwand.
3. In het eerste lid verstaat onder kort aanlijnen: aanlijnen van een hond met een lijn met een lengte, gemeten van hand tot halsband, die niet langer is dan 1,50 meter.

Het protocol bijtincidenten honden

Artikel 3. Optreden tegen overige honden

1. Bij vrees voor het ontstaan van ernstige bijtincidenten, of bij een licht bijtincident kan het college besluiten tot aanwijzing van de hond als gevaarlijke hond in de zin van artikel 2:59 APV.
2. Het college kan in bepaalde situaties aangeven dat het noodzakelijk is dat de hond een risico-assessment ondergaat.
3. Bij zeer ernstige vrees voor het ontstaan van een (zeer) ernstig bijtincident kan het college besluiten dat de houder onvrijwillig afstand moet doen van de hond.
4. Als de houder van een hond die als gevaarlijke hond is aangewezen in strijd met artikel 2:59 APV de hond houdt en de hond een nieuw bijtincident veroorzaakt dan geeft het college toepassing aan het vorige lid (...).

Noot

Auteur: C.M.M. van Mil

1.

Bovenstaande uitspraak is een toevoeging aan de inmiddels lange lijst met uitspraken over de inbeslagname van gevaarlijke honden. In dit geval is spoedeisende bestuursdwang toegepast die zijn grondslag vindt in artikel 2:59 van de APV en artikel 3 van het Protocol bijtincidenten honden. Na in 2016 al twee keer een 'incident' te hebben veroorzaakt is de betreffende hond aangewezen als 'gevaarlijke hond'. Dat besluit houdt ook in dat een aanlijn- en muilkorfgedod is opgelegd. Vervolgens heeft de hond in 2018 opnieuw tot drie keer toe een incident veroorzaakt, waarop het college van burgemeester en wethouders heeft besloten spoedeisende bestuursdwang toe te passen en de hond in beslag te nemen. Althans, besloten is dat appelland onvrijwillig afstand moet doen van zijn hond.

2.

Via (lokale) media is eenvoudig te achterhalen dat de in beslag genomen hond waarop deze uitspraak betrekking heeft een rottweiler is die de naam Renzo draagt ('Gemeente Assen mocht en mag 'bijthond' Renzo in beslag nemen', *Dagblad van het Noorden* 19 februari 2020; 'Assen mocht rottweiler Renzo in beslag nemen', *RTV Drenthe* 19 februari 2020).

3.

In de hier gepubliceerde uitspraak heeft het college van burgemeester en wethouders besloten tot inbeslagname van rottweiler Renzo. De Afdeling oordeelt hierover dat vanwege het verband tussen de overtreding en de kans op herhaling daarvan zonder dat zou worden ingegrepen, het college bevoegd was om op grond van artikel 5:31 lid 2 van de Awb spoedeisende bestuursdwang toe te passen. Dit is de juiste route. Artikel 172 lid 3 van de Gemeentewet kent aan de burgemeester weliswaar de bevoegdheid toe om de bevelen te geven die noodzakelijk te achten zijn voor de handhaving van de openbare orde (de zogenaamde 'lichte bevelsbevoegdheid'), maar deze lichte bevelsbevoegdheid is een onmiddellijkheidsinstrument dat alleen kan worden ingezet als er acuut gevaar is en als er geen andere wettelijke normen van toepassing zijn. Bij deze inzet moet de burgemeester binnen het kader van geldende wetgeving blijven (*Kamerstukken I* 1990/91, 19 403, blz. 17). Deze bevoegdheid strekt dan ook niet zover dat hieronder ook inbeslagname van een hond valt

(zie ook ABRvS 28 februari 2018, AB 2019/148; ABRvS 13 april 2016, AB 2016/193 en AB 2016/194; ABRvS 24 december 2014, AB 2015/207). Terecht is hier dus het reguliere instrumentarium uit de Awb ingezet voor de (ingrijpende) maatregel om de hond in beslag te nemen (vgl. ABRvS 2 december 2015, AB 2016/73; ABRvS 18 december 2013, AB 2014/248, laatstgenoemde zaak speelde zich overigens eveneens af in de gemeente Assen).

4.

Inmiddels is de APV van de gemeente Assen in juni 2019 overigens gewijzigd (*Gemeenteblad* 2019, 151398). Het is nu de burgemeester die bevoegd is om te bepalen of hij een hond gevaarlijk acht en die bevoegd is tot het opleggen van een aanlijn- en/of muilkorfgebod. Eén van de redenen hiervoor zou onder meer zijn dat besluitvorming door het college snel handelen in de weg stond, zo is op te maken uit de media 9 ('Nieuwe regels: Postbodes en pakketbezorgers beter beschermd tegen bijtgrage honden', *Dagblad van het Noorden* 17 mei 2019). De VNG wijzigde in 2015 al de model-APV over gevaarlijke en hinderlijke honden, waarbij de burgemeester belast werd met de uitvoering (zie hierover en over de problematiek bij hinderlijke en gevaarlijke honden ook uitgebreid M.I. Tuk & M.A.D.W. de Jong, 'Over honden en brokken: de publiekrechtelijke aanpak van bijtincidenten', *Gst.* 2017/79 en *Gst.* 2017/89). In 2019 is de model-APV nogmaals door de VNG aangepast door hierin het aanlijn- en muilkorfgebod voor hinderlijke of gevaarlijke honden in artikel 2:59 van de model-APV nadrukkelijker te omschrijven.

5.

Inbeslagname ter voorkoming van herhaling na een bijtincident is toelaatbaar, ondanks het protest van de baasjes in kwestie (ABRvS 2 december 2015, AB 2016/73; ABRvS 2 juli 2014, AB 2015/205; ABRvS 18 december 2013, AB 2014/248; CBb 24 mei 1993, AB 1993/460). In het geval van Renzo werd door de eigenaar onder meer betoogd dat het bij één van de incidenten ging om 'één kleine aanvaring tussen twee honden die werd veroorzaakt door een loslopende hond' (r.o. 8.). Bij het andere incident zou Renzo volgens zijn baas per ongeluk zijn losgeraakt. Dit maakt echter niet dat het besluit feitelijke grondslag ontbeert. De Afdeling oordeelt in navolging van de rechtbank dat uit niets is gebleken dat een volgend bijtincident zich niet meteen weer zou kunnen voordoen. In dit kader wordt ook meegewogen dat appelland voor de inbeslagname geen muilkorf had aangeschaft.

6.

Verder was er nog discussie over het Protocol bijtincidenten honden, waarin staat dat het college kan besluiten dat de houder onvrijwillig afstand moet doen van de hond. De Afdeling leest hierin dat alleen inbeslagname van de hond is bedoeld en geen definitieve ontneming van de eigendom. Het gaat om tijdelijke onttrekking aan de beschikkingsmacht van de eigenaar. Wat er ná inbeslagname met de hond gebeurt, is feitelijk handelen. Een dergelijke beslissing van het college kwalificeert niet als een besluit als bedoeld in artikel 1:3 lid 1 van de Awb.

7.

Met deze uitspraak is het pleit van Renzo dus nog niet beslecht. De eerdere uitspraak van de voorzieningenrechter van de Afdeling, waarin is overwogen dat Renzo terug mocht naar zijn baasje, vervalt met deze bodemuitspraak. Dit betekent dat het college Renzo mogelijk opnieuw in beslag kan nemen. Het college zal dan moeten bepalen wat er met de hond gaat gebeuren. Een beslissing daarover kan door appelland bij de civiele rechter worden aangevochten.